



Johan Blom

046-359 52 93

johan.blom@lund.se

Miljönämnden

Remiss Energiplan för Lunds kommun med åtgärder 2019-2026, KS 2017/0322

Sammanfattning

Föreslagen reviderad energiplan innehåller åtgärder under perioden 2019-2026 och har ett fokus på att minska utsläppen av växthusgaser med 80 procent till 2030 jämfört med 1990.

Fyra delområden utgör energiplanens huvudkapitel:

- Delområde 1:** *Ökad självförsörjning av förnybar energi med cirkulära flöden*
- Delområde 2:** *Engagera flera i energiomställningen*
- Delområde 3:** *Energieffektiva fordon och distribution av förnybara drivmedel*
- Delområde 4:** *Energieffektiva fastigheter och byggtreprenader*

Utsläppen av koldioxid 2015 hade minskat med 41% sedan 1990. De dominerande sektorerna år 1990 var energi för el och uppvärmning samt transporter. Medan utsläppen från el och uppvärmning har minskat starkt mellan 1990 och 2015 har utsläppen från transportsektorn legat relativt konstant.

Miljöförvaltningen belyser i sitt yttrande att Energiplanen är ett viktigt instrument för att fortsätta arbetet mot minsta möjliga klimatpåverkan och att planen tar upp bra prioriteringar och åtgärdsområden i stort.

Miljöförvaltningen anser att flera av åtgärderna vaga och saknar en tydligt utstakad kurs. Många åtgärder har tidsplan satt som löpande och med väldigt övergripande formuleringar som mer liknar mål än konkreta åtgärder. Det blir inte tvingande eller tydliga. Det lägger över allt ansvar på ansvariga kommunala organisationer att skapa skarpa åtgärder själva vilket inte säkerställer en enad kurs framåt. Miljöförvaltningen lyfter även åtgärder som vindkraft, energiprestanda vid byggande och att man tar upp åtgärder för att minska transporterna.

2019-02-27

Diarienummer

MN 2019/0011.3

MR 2019.0074.2

Miljönämnden föreslås besluta att anta förvaltningens yttrande som sitt eget.

Beslutsunderlag

MN tjänsteskrivelse 2019-02-27 dnr MN 2019/0011.3 och MR 2019.0011.2.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2019-01-14 § 6 gällande Revidering av energiplan, KS 2017/0322

Energiplan för Lunds kommun – med åtgärder 2019-2026, remissversion den 17 december 2018.

Barnets bästa

Energiplanen berör inte barnets bästa i direkt mening. Den har minsta möjliga klimatpåverkan som mål och knyter an till flera av de globala målen för hållbar utveckling. Detta berör mänsklighetens bästa, inte barnets bästa specifikt.

Miljönämndens agerande syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2017 att revidera den befintliga energiplanen, med giltighet 2014-2017. Energiplanen ska enligt beslutet förutom att uppfylla lagen om kommunal energiplanering även bidra till att nå klimatmålet i LundaEko och uppfylla kommunens åtaganden enligt Borgmästaravtalet.

Föreslagen reviderad energiplan innehåller åtgärder under perioden 2019-2026 och har ett fokus på att minska utsläppen av växthusgaser med 80 procent till 2030 jämfört med 1990.

Planen omfattar Lunds kommun som geografiskt område men tar endast upp åtgärder där kommunal organisation (förvaltningar och bolag) står som ägare. Ett flertal åtgärder vänder sig dock mot invånare, externa aktörer och företag.

Fyra delområden utgör energiplanens huvudkapitel:

Delområde 1: *Ökad självförsörjning av förnybar energi med cirkulära flöden*

Delområde 2: *Engagera flera i energiomställningen*

Delområde 3: *Energieffektiva fordon och distribution av förnybara drivmedel*

2019-02-27

Diarienummer

MN 2019/0011.3

MR 2019.0074.2

Delområde 4: *Energieffektiva fastigheter och byggentreprenader*

De övergripande målen för energiplanen är:

- LundaEkos mål för minsta möjliga klimatpåverkan.
- Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska minska med minst 50 procent till 2020 jämfört med 1990 och vara nära noll 2050.
- Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska minska med minst 80 procent till 2030 jämfört med 1990.

Vid diskussioner kring energi ska man utgå ifrån en så kallad energitrappa. Det innebär:

1. Minska energibehovet
2. Spillvärme
3. Förnybar energi
4. Ändliga resurser

En viktig utgångspunkt är att använda så lite energi som möjligt, att använda energin så effektiv som möjligt, att återta använda överskott och att förnybar energi används före ändliga resurser. Denna energitrappa ska vara vägledande vid all användning och produktion av energi.

Lägesbeskrivning

Utsläppen av koldioxid 2015 hade minskat med 41% sedan 1990. De dominerande sektorerna år 1990 var energi för el och uppvärmning samt transporter. Medan utsläppen från el och uppvärmning har minskat starkt mellan 1990 och 2015 har utsläppen från transportsektorn legat relativt konstant. 2015 producerades cirka 4% av den el som användes i Lund inom kommunens gränser. Resterande el utgör importerad el till kommunen. Den låga självförsörjningsgraden är likartad i hela södra elområdet. Detta gör det än viktigare att minska energianvändningen och samtidigt öka produktionen av förnybar energi.

Åtgärdsförslag

I delområde ett tas 13 åtgärder upp med syfte att öka självförsörjningsgraden av förnybar energi och till ökat tillvaratagande av restprodukter så att primärenergianvändningen kan minska i hela energisystemet. Åtgärderna är centraliserade kring biogas, mikroproduktion (solceller, vindkraft), vindkraft, fjärrvärme och fjärrkyla.

2019-02-27

Diarienummer

MN 2019/0011.3

MR 2019.0074.2

Åtgärderna är generellt mer av övergripande karaktär med intentioner som "arbeta för", "skapa förutsättningar", "främja" och "stimulera".

Delområde två innehåller 6 åtgärder och handlar om att involvera invånare, företag och andra aktörer så att de kan bidra till att nå energiplanens mål på ett sätt som främjar deras egna intressen.

Det tredje delområdets 12 åtgärder behandlar inköp och upphandling av energieffektiva fordon som går på förnybara drivmedel. Det innehåller också åtgärder för att stärka tillgången till el och biogas som drivmedel, och åtgärder för att öka möjligheten att dela fordon istället för att äga dem samt miljözoner.

Det fjärde och sista delområdet ska främja energieffektivitet vid drift, nyproduktion och renovering av byggnader, och minska klimatpåverkan från byggnadernas hela livscykel.

Åtgärderna bedöms vara tillräckliga för att kommunens mål inom prioriterat område *Minsta möjliga klimatpåverkan* till 2020 ska nås. Till 2030 kommer fler åtgärder och/eller förändringar att behövas, främst för att minska klimatpåverkan från transportsektorn. En utmaning är att kommunens rådighet är begränsad när det gäller åtgärder för minskad miljöpåverkan från trafik.

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen tycker att Energiplanen är ett viktigt instrument för att fortsätta arbetet mot minsta möjliga klimatpåverkan och att planen tar upp bra prioriteringar och åtgärdsområden i stort.

Delområde ett tar upp flera väldigt intressanta åtgärder med goda intentioner. Tyvärr är flera av åtgärderna vaga och saknar en tydligt utstakad kurs. Många åtgärder har tidsplan satt som löpande och med väldigt övergripande formuleringar som mer liknar mål än konkreta åtgärder. Det blir inte tvingande eller tydliga. Det lägger över allt ansvar på ansvariga kommunala organisationer att skapa skarpa åtgärder själva.

Vindkraft är ett sådant exempel där åtgärd 1.5 tar upp att "kommunen arbetar för ökad elproduktion från vindkraft". I samband med ÖP 2018 gjordes inte nya utredningar utan det konstaterades främst att utredningar från ÖP 2010 fortfarande kunde användas. Finns intentioner i kommunen att bygga ut vindkraften, som ett led i att öka självförsörjandegraden av el, borde man ha med en skarp åtgärd för vindkraftskartläggning. Teknik och praxis har utvecklats vilket kanske kan göra nya vindkraftsetableringar möjliga.

2019-02-27

Diarienummer

MN 2019/0011.3

MR 2019.0074.2

För åtgärd 1.4 bör också skarpere krav ställas. Vid planläggning och markförsäljning bör kommunen ställa krav eller moraliska "avsiktsförklaringar" för val av energilösningar. En del i detta kan vara att försöka styra mot ökad andel förnybar energi som till exempel solceller på tak.

Delområde tre tar upp många bra åtgärder för att öka andelen energieffektiva, miljöanpassade fordon samt förbättra distributionen av förnybara drivmedel. Miljöförvaltningen saknar en del åtgärder som belyser arbetet med att minska transporterna som resepolicy, ej köra inom stadskärnan, digitala möten istället för fysiska.

För delområde fyra borde kommunen ställa krav på värmeeffektbehov eller sätta upp "avsiktsförklaring" för byggnader vid planläggningar och markförsäljningar.

Gällande åtgärd 4.8 anser miljöförvaltningen att kommunen alltid borde bygga så att man uppfyller värmeeffektbehov motsvarande miljöbyggnad nivå guld då investeringarna är långsiktiga och byggnaderna kommer att brukas väldigt länge.

Förvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens yttrande som sitt eget

Björn Berséus
Miljödirektör

Johan Blom
Miljöinspektör

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen